

(12.05.2009, The National Interest)

Ево дакле, Вашингтон је славио свог новог председника на вечери Асоцијације дописника Беле куће прошлог викенда, на којој је дошло и до опаски комичарке Ванде Сајкс на рачун Раша Лимбауа. Избегавши прославу, Дик Чејни је остао пркосно натмурен, зрачећи мраком што је више могао. Чејни, који је покушао да утера дисциплину у Бушову администрацију, сада у пензији изгледа као да се бави сличним послом. Себе види као савест конзервативизма, одређујући ко јесте а ко није „прави елемент“ када је у питању чланство у Републиканској партији.

Говорећи у емисији CBS-а *Суочи се са нацијом* (Face the Nation), Чејни је обзнанио да Колин Пауел, у ствари, више није републиканац. Као и Арлен Спектер, генерал Пауел је изгледа отпадник иако он сам није наговестио да чак и размишља о промени партије. Пауел је одано служио Дžорџа W. Буша. Али Чејни је указао да, када би се он сам налазио у политичкој ступци, поред себе не би желео Пауела, са ким се годинама препирао јер је превише благо бранио америчке националне интересе. Уместо њега, преферирао би Раша Лимбауа. „Када би морао да изаберем неког од републиканаца,“ рекао је Чејни, „изабрао бих Раша Лимбауа.“ Нема сумње да Раш боље размишља и да је разборитији од Пауела, који се само борио у Вијетнаму, достигао ранг генерала, исправно упозорио на опасности од инвазије на Ирак и служио под три протекла републиканска председника. „Нисам знао да је и даље републиканац,“ Чејни је закључио о Пауелу.

Прави извор Чејнијевог гнева је Барак Обама, кога је Пауел подржао. Чејни наставља да приказује Обаму као плашљиву кукавицу, која немарно напушта политику Бушове ере која је чувала Америку од Ал Каиде. Али како Талибани нападају Пакистан, колико је политика Бушове администрације била успешна? Колосална грешка коју су учинили Буш и Чејни је то да су закључили да пажњу Талибана могу скренути са Авганистана на Ирак. Та одлука, више него било која друга, објашњава зашто се Ал Каида, далеко од тога да је на издисају, на неки начин враћа, барем у Пакистану, који се тренутно бори -

или се прави да се бори - против Талибана. Као што је пакистански председник Асиф Али Зардари рекао у емисији *Упознајте штампу* (Meet the Press) на NBC-у, „Ви сте га (Осаму Бин Ладена) изгубили у Тори Бори – а не ја.“ У сваком случају, Обама у ствари појачава борбу у Авганистану, улажући веће војне и цивилне ресурсе како би поразио Талибане, што се не слаже са Чејнијевим приказом уплашене Америке.

Темељни проблем Чејнијевог приступа, заједно са приступима колега конзервативаца као што је сенатор Џејмс Инхоф, је тај да он представља карикатуру спољне политике по питању реструктурирања буџета одбране. Секретар одбране Роберт Гејтс се већ приказује као непријатељ америчке националне безбедности јер покушава да модернизује војне снаге укидајући скупе ставке и фокусирајући се на нерегуларно ратовање – другачије речено, врсте ратова које Америка сада води и вероватно ће наставити да води. Тако, примера ради, у *Washington Times*-у од 11. маја, пензионисани генерал-пуковник ратног ваздухопловства Томас МекИнерди назива Гејтса „најопаснијим секретаром одбране кога смо икада имали“.

То је бесмислица. Њему у прилог, Гејтс се, између осталог, фокусира на смањење трошкова за програме ракетне одбране. Ови системи су добри у теорији, али су пружили оскудне доказе током деценија истраживања да могу да постигну било шта друго осим нове верзије Мажино линије. Другим речима, ракетна одбрана је бескорисна у заштити Америке од напада исто као и тортура симулираним утапањем особа за које се сумња да су терористи. За Чејнија и друге конзервативце, ракетна одбана и демонизирање читавог света су постали свето писмо.

Русија ће вероватно остати брига деснице, која је навикла да на Москву гледа као на сталног непријатеља Америке. Руски министар спољних послова Сергеј Лавров је недавно посетио Вашингтон и састао се са Обамом и државним секретаром Хилари Клинтон. Односи између Америке и Русије се могу побољшати.

Међутим, оно што би могло да уздрма конзервативце је прилагођавање на ситуацију у вези са Ираном. То што је Иран пустио новинарку Роксану Сабри, указује на то да је овај режим можда спреман на стварне разговоре са Обаминам администрацијом. За било који *modus vivendi*, посебно по питању нуклеарног оружја, биће потребно стрпљење, али шта ако Обама следеће године стигне у Техеран, уз славље светине која га готиви, као што је Ричард Никсон ишао у Кину? Са његовом харизмом и необичним миром, Обама би можда узнемирио муле колико и америчке конзервативце – да не спомињемо Бенцамина Нетањахуа који путује у Египат пре него што 18. маја стигне у Вашингтон, у нади да ће створити анти-иранску алијансу. Ако Обама успе да обнови односе, можда ће чак

Десно – и погрешно

Пише: Џејкоб Хејлбрун
петак, 15 мај 2009 14:09

Колина Пауела именовати за амбасадора у Ирану.

(Џејкоб Хејлбрун је виши уредник у *The National Interest*)